

Maria Rosenquist

Socialnämnden

maria.rosenquist@trelleborg.se

Tillämpningen och samverkan utifrån offentlighets- och sekretesslagstiftningen mellan polis, socialtjänst, skola och hälso- och sjukvård

Sammanfattning

I ett initiativärende från M, KD och SD gruppen 21-09-02 och beslut i socialnämnden 21-09-16 får förvaltningen ett uppdrag kring sekretessbrytande bestämmelser. "Förvaltningen ges i uppdrag att ge en kortare redogörelse för de viktigaste sekretessbrytande bestämmelserna som de samverkande myndigheterna kan stödja sig på vid samverkan samt redogöra för hur de tillämpas i Trelleborg. I uppdraget ingår också att spegla både Polisens, Hälso- och sjukvårdens och förvaltningens uppfattning. Initiativärendet grundar sig i vikten av brottsförebyggande arbete riktat mot barn och unga utifrån den brottsutveckling som finns i samhället. Samarbetet och informationsutbytet mellan polis, socialtjänst och hälso- och sjukvård ska fungera väl utifrån sekretess och sekretessbrytande bestämmelser.

Vi vill även att man i rapporten anger vilka åtgärder som eventuellt kan behövas för att öka kunskapen om tillämpningen av bestämmelsen och även att det tas fram interna riktlinjer som nämnden kan ställa sig bakom till stöd för tjänstemännens tillämpning av regelverket."

Inom IFO tillämpas de sekretessbrytande bestämmelserna när behov finns. Då det är aktuellt att bryta sekretessen görs det i så gott som samtliga ärenden genom att samtycke inhämtas från berörda individer. I de fall det skulle vara aktuellt att lämna ut uppgifter om enskilda individer där samtycke saknas, konsulteras alltid socialförvaltningens jurist för att säkerställa att uppgifterna lämnas ut på rätt grunder. I bilaga 3 redogörs för de juridiska aspekterna av sekretessbrytande bestämmelser samt tilltänkt tillämpning av dessa i förhållande till polis, skola och hälso- och sjukvård.

Polis och hälso- och sjukvård har tillfrågats kring samverkan med socialtjänsten. Samtliga tillfrågade representanter har svarat att nuvarande sekretesslagstiftning inte upplevs som ett hinder för samverkan med socialförvaltningen.

Beslutsunderlag

Bilaga 1 Initiativärende

Bilaga 2 Beslut i Socialnämnden 21-09-16

Bilaga 3 Sekretessbestämmelser och sekretessbrytande bestämmelser

Socialförvaltningens förslag till beslut

Socialnämnden föreslås besluta

att godkänna rapporten och lägga den till handlingarna.

Ärendet

Efter beslut i socialnämnden 21-09-16 har förvaltningen fått i uppdrag att ge en kortare redogörelse för de viktigaste sekretessbrytande bestämmelserna som de samverkande myndigheterna kan stödja sig på vid samverkan samt redogöra för hur de tillämpas i Trelleborg och spegla både Polisens, hälso- och sjukvårdens och förvaltningens uppfattning

Vi vill även att man i rapporten anger vilka åtgärder som eventuellt kan behövas för att öka kunskapen om tillämpningen av bestämmelsen och även att det tas fram interna riktlinjer som nämnden kan ställa sig bakom till stöd för tjänstemännens tillämpning av regelverket.

Sekretessbrytande regler

Nedan följer exempel på sekretessbrytande bestämmelser. Sidhänvisningarna avser bilaga 3 Sekretess och sekretessbrytande bestämmelser där reglerna förtydligas.

Exempel på sekretessbrytande områden mellan socialtjänst och polis

- Uppgiftsskyldighet, (sida 2)
- Misstanke om brott som gäller unga, (sida 3)
- Förebyggande av brott av unga under 21 år, (sida 3)
- Omedelbart polisiärt ingripande, (sida 5)
- Överlåtelse av narkotika, dopningsmedel eller alkohol till barn och unga, (sida 5)

Exempel på sekretessbrytande områden mellan socialtjänst och hälso- och sjukvård

- Nödvändig vård för barn, missbrukare, LPT/LRV-fall och gravida, (sida 8)
- Misskötta smittskyddsföreskrifter, (sida 8)

Exempel på sekretessbrytande områden mellan socialtjänst och skola

- Nödvändigt utlämnande, (sida 7)
- Återkoppling av orosanmälan (sida 7)

Konsekvenser om sekretess bryts utan lagstöd

Röjer en anställd på socialförvaltningen en sekretessbelagd uppgift utan stöd i lag, kan brottet brott mot tystnadsplikten enligt 20 kap. 3 § BrB aktualiseras. Påföljden är böter eller fängelse i högst ett år. Den som av oaktsamhet begår gärningen, döms till böter. I ringa fall döms inte till ansvar.

Förvaltningens användning av sekretessbrytande regler

Inom IFO tillämpas de sekretessbrytande bestämmelserna med försiktighet. Då det är aktuellt att bryta sekretessen görs det i så gott som samtliga ärenden genom att samtycke inhämtas från berörda individer. I de fall det skulle vara aktuellt att lämna ut uppgifter om enskilda individer där samtycke saknas, konsulteras alltid socialförvaltningens jurist för att säkerställa att uppgifterna lämnas ut på rätt grunder. Information kring rådande sekretesslagstiftning och tillämpning sker i samband med introduktion av nyanställda och sedan regelbundet varje år. På detta

sätt säkerställs att samtliga medarbetare har aktuell kunskap om sekretesslagstiftningen och sekretessbrytande bestämmelser.

Samarbetspartners inställning kring tillämpning av sekretessbrytande regler i förhållande till förvaltningen

Polisen ser inte att något skulle kunna förbättras i samverkan när det gäller användandet av sekretessbrytande bestämmelser. Polisen i Trelleborg menar att den största svårigheten i samverkan mellan polis och individ- och familjeomsorgen är att myndigheterna gör olika bedömningar kring vilka insatser som behövs för enskilda ungdomar. Polisen berättar vidare att individ- och familjeomsorgen oftare har ett mer vårdande synsätt än polisen. Detta visar sig till exempel i att polisen önskar att tvångslagstiftningen LVU (lag med särskilda bestämmelser om vård av unga) skulle användas oftare för ungdomar som befinner sig i riskmiljöer.

BUP (barn- och ungdomspsykiatri) i Trelleborg berättar att i de flesta individärenden arbetar BUP och individ- och familjeomsorgen med SIP (samordnad individuell plan) och en förutsättning för detta är att samtycke är inhämtat så att sekretess mellan myndigheterna kan brytas. I andra ärenden där det inte finns en upprättad SIP inhämtas samtycke för att samverkan ska kunna ske. Samverkan utifrån sekretess funderar väl med både individ- och familjeomsorgens utredningsenhet och Barnahus. I de ärenden där det inte finns samtycke använder sig både individ och familjeomsorgen och BUP av anonyma konsultationer för att ta hjälp av varandras kompetenser. BUP ser inte att något skulle kunna förbättras i samverkan när det gäller användandet av sekretessbrytande bestämmelser.

Barn- och ungdomshabiliteringen i Trelleborg ser inga hinder i samverkan med individ- och familjeomsorgen vad gäller sekretess. När de ser behov av ett samarbete inhämtar de ett samtycke från familjen innan kontakt upprättas. I de fall individ- och familjeomsorgen har identifierat behov av samarbete inhämtar de samtycket. Barn- och ungdomshabiliteringen ser inte att något skulle kunna förbättras när det gäller användandet av sekretessbrytande bestämmelser.

Även representanter från skolan i Trelleborg har tillfrågats, men har inte återkommit med synpunkter kring hur de uppfattar samverkan med förvaltningen utifrån sekretess och sekretessbrytande bestämmelser.

Slutsats och åtgärder

I rapporten kommer det fram att sekretessbrytande regler används när det finns behov av det. Det har också i kontakt med samarbetspartners framkommit att sekretess inte är ett hinder för samverkan kring enskilda individer.

Från förvaltningen kan konstateras att sekretesslagstiftningen och dess sekretessbrytande bestämmelser är kända bland medarbetare i organisationen och används när det finns behov av det. Sekretess är också ett av de områden som prioriteras i den introduktion som ges till alla nyanställda och är ett återkommande utbildningsmoment varje år. Det som kan konstateras är att detta är ett komplext regelverk som kräver att en kontinuerlig dialog sker inom arbetsgrupperna kring dessa frågor för att kunna använda de möjligheter som lagen medger men också att

inte bryta sekretess utan att skäl är uppfyllda. Förvaltningens jurist vägleder medarbetare vid behov.

Några ytterligare åtgärder anser förvaltningen inte att det finns behov då de sekretessbrytande bestämmelserna används enligt gällande lag och när behov finns. Den framtagna redogörelsen som finns i bilaga 3 kan bli ett bra komplement till verksamheten gällande sekretessfrågor.